

ייעוץ פופריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת תשא
שנת תשע"ד

ויכריחו אותי לנסוע, אז אתחיל ליישב עצמי איך להתנהג. וכפי הנראה מן הסתם לא אסע בשבוע זה. ובוודאי תוכל לקבל ממני עוד תשובה ביום ב' אי"ה [ועיי' לקמן מכתב ק"א]. אם הגיע לי איזה אגרת משם. ולעת עתה דעתי לבלי לנסוע כלל רק אחר שבת אי"ה אסע לאומאן בעזרת השם יתברך. ואף על פי כן אם לא תוכל לבא על שבת קודש הבאה עלינו לטובה, טוב שתבא באיזה יום קודם שבת קודש, כי אחר שבת קודש בסמוך אסע לאומאן אם ירצה השם.

גם ר' נחמן נכד רבינו ז"ל [בן הר"ר זלמן חתן רבינו ז"ל בת רבינו ז"ל, דר בטולטשין] ראוי שיבא לפה על שבת קודש הבאה עלינו לטובה, כאשר שמעתי שרצונו לזה. כן יעזרו השם יתברך למלאות רצונו ולשבר כל המניעות, כי מהמניעות יכולין להבין גדול מעלת הנחשק כידוע לנו וליקרימ ח"א ס"ו. ולעת עתה הודעתי חדשות מענין צוואת המנוח ר' אייזיק זצ"ל [הר"ר יצחק אייזיק בן הרה"ח ר' לייב מדאמבראווע חתן רבינו ז"ל, בעלה של הרבנית מרת שרה (ואחר הסתלקותה נשאה להרבנית מרת אדל בת רבינו ז"ל לעיל מכתב צ"ב). הר"ר אייזיק נסתלק בימי חנוכה שנת תקצ"ד, והניח צוואה ובה כתוב לתת לאנ"ש מעזובנו, בפרט על הבית המדרש של אנ"ש נדב סך רב (ימי מוהרנ"ת ח"א אות ק"ז). ומוהרנ"ת שיגע עצמו באותן הזמנים בכל כוחו ואונו להקים הביהמ"ד בעיר אומין היה לו לשמחת הנפש כל פרוטה ופרוטה שבא לידו לצורך הבית המדרש. ומהמשך המכתבים משמע שהרבנית מרת אדל עם בעלה בוג"ש דרו בעיר קרימונאשאק, ואחר הסתלקות ר' אייזיק חזרה הרבנית אדל לברסלב] והיה לי לנחת. כי עד הנה לא שמעתי מזה מאומה. וה' הטוב ינחני בדרך האמת, ויחוס עלי ויסבב סיבות לטובה להצילני מטלטול הנסיעה לשם, שקשה עלי מאד [מוהרנ"ת הוכרח לנסוע לקרימינשטוק לראות שיקיימו את הצוואה של הרה"ח ר' יצחק אייזיק (ימי מוהרנ"ת שם)] כי אין לי שום כח לזה כאשר תבין ממכתבי הקדום ששלחתי בשבוע העבר [מכתב ק"ט]. ואני סומך עצמי על השם יתברך לבד, כרצונו אעשה, ומחמת הנחיצה אי אפשר להאריך עוד.

דברי אביך

הק' נתן מברסלב

סימן קל"א

ברוך השם, יום ד' וארא, תקצ"ד לפ"ק

אהובי בני חביבי. תקבל אגרת ששלח לי ר' חיים נחום נ"י [מתלמידי מוהרנ"ת]. גם מכתבי שאני שולח אליו והוא נצרך אליך גם כן, ותראה לזרו לשלחו בפאסט ראשון זווניראדקע [הדואר שהולך במהירות]. והאדרעס נכתב במכתבו. ואם תרצה להעתיקו הרשות בידך, רק שלא תעכב לשלחו מחמת זה. והאגרת הרצוף פה לר' חיים נחום יהיה במקום האגרת שאתה נכסף לקבל ממני אליך, כי גם אליך נאמרו כל הדברים הנאמרים שם, בפרט בענין

המשך בדף 4

והנה לא יכולתי להתאפק מלכתוב מעט ממה שעבר עלי בשבת העבר, ויום שלאחרי, ובוודאי אין זה כטיפה מן הים, כי עיקר היסורים בענין עבודת ה'. ומה שעבר בכל השבוע בוודאי אי אפשר לבאר כלל, ולולא תורתך שעשוע אז אבדתי בעניי. והיום בבוקר הרגשתי מחדש כמה וכמה צריכין לברך ברכת התורה בשמחה אשר בחר בנו וכו' ונתן לנו את תורתו, כי בלא התורה איני יודע איך יכולים לחיות [עיי' ליקרימ ח"ב ס"ו י"ח]. וגם עתה כשאני זוכר ימים הבאים לשלום אין לי שום סמיכה כי אם על התורה ועל התפלה, בהם אוכל לבלות ימי שיש לי עוד לחיות ולנשום נשימות. ועל כל נשימה ונשימה דקדושה צריכין להלל להשם יתברך [בר"ר פי"ד ס"ו י"ט]. כי סבבני גם סבבני מכל צד, אך השם יתברך לא עזבני בידם, ומניחים לנו בכל פעם הנשימה שנשום [עיי' ליקרימ ח"א ס"ו ר"ח פי' צופה רשע לצדיק, צופה לשון מכסה כמ"ש וצפית אותו זה וכו', אלו הרשעים מרבים במחלוקת מרבים במסכה עד שאין כח בצדיקים לסבול מחלוקתם ושנאתם של הרשעים. וזהו ומבטק להמיתו, כמו שמכסין את אדם מראשו ועד רגליו עד שאי אפשר לו להנשים, כן אלו הרשעים וכו', אבל זה לא יעזבו בידו עיי"ש].

והנה יצאתי מדרכי עתה לכתוב לך מעט מיסורים שלי, מחמת שמונחים על לבי אמרתי אשיחה וירוח לי. וגם אולי תוכל להבין מזה רמזים לחזק עצמך במקום שאתה שם. כי הנה אף על פי כן השם יתברך עוזר לי לפעול פעולות טובות, לחבר ספרים קדושים כאלה בחסדו הגדול, ולדבר עם בני אדם לקרבם להשם יתברך, אשר עד כה עורני השם יתברך. יוסיף ה' כהם וכהם אלהים ורובו רבבות פעמים וכו', מי פעל ועשה נפלאות כאלה אשר לא יאומן כי יסופר, כי אם קורא הדורות מראש וכו' [ישעיה מא. ד. ועיי' ליקרימ ח"ב ס"ו י"ט]. וכמו כן השם יתברך מפליא חסדיו עמך ועם כל המסתופפים בצלו הקדוש, כאשר אני רואה כמה פעמים במכתבך, שאף על פי כן אתה מפרש שיחתך בתפלות הנוראות שלנו, וכיוצא בזה, ובלמוד התורה הקדושה. חזק בני וחזק, וכל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה. ועשה מה שתוכל לחזק עצמך לשמח את נפשך. כי עיקר היסורים שלי הוא המרה שחורה, אך השם יתברך עזרני ויעזור לי לשמוח נפשי בשועתו תמיד, ואין פנאי להאריך יותר.

דברי אביך המצפה לישועה

נתן מברסלב

סימן ק"ף

אור ליום ב' שמות, תקצ"ד לפ"ק

אהובי בני חביבי גרו יאיר.

מכתבך קבלתי. וקיצור הדבר תדע שאין אני מתחיל כלל עדיין להכין עצמי ולנסוע, ורצוני לבלי לנסוע כלל. אך אם יגיע לי אגרת עוד משם

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקודש נכד הבעל שם
טוב ז"ל וזוהו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ט)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאנון זצלה"ה על

מאמר ל"ב

וזה שאמרו רבותינו ז"ל בענין הנ"ל שמקדש שביעי, כי
אעפ"י שמקדש כל הימים דהיינו שמאמין בכל
הצדיקים כנ"ל, אעפ"י"כ הוא צריך לברור לו אחד שיהיה
אצלו בבחינת שבת לגמרי, להתקרב אליו ביותר, עד
שיזכה למצוא באמת את הצדיק השלם בתכלית
השלמות וכו' כנ"ל, שעל ידו עיקר תיקונו. אבל כל זמן
שאינו זוכה לזה, והוא מי מהלך במדבר ואינו יודע מתי
הוא שבת, שאינו יודע מי הוא הצדיק האמת השלם כנ"ל
וכו'.

(ליקוטי הלכות הל' שבת ה"ה אות י"ג)

ס"ג.

ספר "שבחי בעל שם טוב"

אמונה תלויה באמת כנ"ל, היינו כשרוצה לזכות לאמונה
שלימה צריך לו להסתכל רק על האמת, ולהיות
חפץ באמת תמיד, ולבלי להוציא שום דבר שקר מפיו,
ולבלי לרמות את חבריו ומכל שכן שלא להטעות את
עצמו, רק יסתכל על האמת לאמתו ואז יבין שבוודאי
ראוי לו להאמין בהשם יתברך ובהצדיקים אמתיים,
אעפ"י שיש לו כמה קשיות ובלבולים שאינו יכול לתרצם,
אבל אעפ"י"כ יבין מרחוק שראוי לו להאמין (בהשם
יתברך), כי יבין שהאמת הוא כך, שגם בימינו היה **הבעל
שם טוב** זצוק"ל בעל מופת גדול ונורא מאד.

אף על פי שיש הרבה כופרים שמתלוצצים משבחי הבעל
שם טוב זצ"ל, עד שכמה אנשים כשרים וצדיקים
נתפסו ברשות שלהם, וחולקים על מה שהדפיסו **ספר
שבחי הבעל שם טוב** ז"ל, וקצת אומרים שהמפותים
אמת, אבל לא היה ראוי להדפיסם, ובמהילה מכבודם
הגדול, גם הם שגו בזה.

אבל כל הצדיקים והכשרים המתנהגים על פי דברי
רבותינו ז"ל בגמרא וזוהר ובכתבי האר"י, והבעל שם
טוב ותלמידיו וזותם יגן עלינו, בוודאי אסור לחלוק על
שום אחד מהם, וכמובן בדברי רבינו ז"ל בהתורה
בחצוצרות בליקוטי הראשון (בסי' ה') על פסוק אוזן שומעת
תוכחת חיים בקרב חכמים תלין, שמי שרוצה לחום על
נפשו אסור לו לשמוע כלל המחלוקת שבין הצדיקים
השלמים, רק להאמין בכולם.

וזהו מהלך במדבר ואינו יודע מתי שבת, דהיינו שהוא
מסופק מי הוא הצדיק האמת שהוא שבת דכולהי
יומא, הדין הוא שצריך לקדש את כל הימים בקדושה
שבת, דהיינו שצריך להאמין בכולם ויחזיקם כולם בבחינת
קדושת שבת שהם שם ה' שהוא בחינת שם הצדיקים, כי
הימים הם בחינת המדות שהם בחינת הצדיקים שכלולים
מכל הימים והמדות, בבחינת גלמי ראו עיניך ועל ספרך
כולם יכתבו ימים יוצרו וכו', ולא יעשה מלאכה כי אם כדי
חיוו לבד, היינו מאחר שאינו זוכה לדעת מי הוא הצדיק
האמת להתקרב אליו ולתקן נפשו, הוא צריך לפרוש עצמו
ממלאכות ומירדות ועסקי העולם הזה, ולא יעשה מלאכה
ועסק פרנסה כי אם זמן מועט כדי חיונו בצמצום לבד,
ושאר כל היום יבלי על הבקשה והחיפוש, שיחפש ויבקש
הרבה את הצדיק האמת להתקרב אליו כמבואר בהתורה
תקעו ג' (בלק"ט סי' ח') שצריכין לחפש הרבה הרבה את
הצדיק האמת שיש לו בחינת רוח נבואה, שעיקר המשכת
האמונה הקדושה שהיא כלל הכל הוא על ידו, וצריכין
לבקש הרבה הרבה מהשם יתברך לזכות להתקרב לצדיק
כזה, על כן אסור לו לעשות מלאכה כי אם כדי חיוו, היינו
שלא יעסוק בעסקי העולם בשביל פרנסה כי אם כדי חיונו
בצמצום, ושאר הזמן יעסוק רק לבקש השם יתברך שיזכה
למצוא צדיק אמת כזה שיש לו בחינת רוח נבואה שעל ידו
עיקר תיקונו כנ"ל.

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבת נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו
רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רז לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלרי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש המודות וזרעו לברכה זרע קודש
שם ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

ק"י

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"ז: מברר מקחו של צדיק

שואל: קשה עלי להבין מש"כ (חיי מוהר"ן סי' קצ"ז) שאמר שהוא חושב, שאם לא היה מתחיל בתחלה בענין הנהגת המפורסם, אפשר היה מגיע למה שהיה מגיע. ואמרתיו לו, הלא משה רבינו ע"ה היה עוסק ג"כ בזה בהנהגת העולם לקרב בני אדם לה'. השיב הלא גם משה רבינו ע"ה שגה בזה, כי גם משה נענש על שקירב את הערב רב ע"כ. ודברים הללו נראים פגיעה גדולה בהגדול ביותר שבישראל, במשה רבינו מובחר הברואים, לומר עליו ששגה וטעה ונענש. ילמדינו רבינו האם מותר לומר דברים כאלה על קדוש ישראל ?

(ש"ה הקדוש ווי העמודים פ"ו) העם לא נאמר אלא עמך, ערב רב שקבלת מעצמך וגיירתם ולא נמלכת בי, ואמרת שידבקו גרים, אם כן לא יפה עשו שקבלו הגרים.

(היכל הברכה שמות רמ"ו.) כ"א נידון לפי שכלו והשגתו גדלות אלהותו ית', עד שאפי' משה רבינו לפי גדלו והשגתו חטא בזה, דכתיב יען לא האמנתם בי, וכמעט שנדחה חלילה.

(זהר חי ח"ה דף קנט.) ולא יכול משה לעמוד עליה, איך להשמר מן טעות ורמאות שלה (של הקליפה), הטעה את משה לגייר את ערב רב, אשר היה חטא גדול אשר נא' עליו כי פנה אל אלהים אחרים, ערב רב כמבואר בלקו"ת, וזה גרם לנו כל הגלות והצרות.

ודוגמת מאמר זו של רבינו מצינו ג"כ בשם משמואל (פרשת חקת תרע"ה) כתיב ויקציפו על מי מריבה וירע למשה בעבורם, הרד"ק פי' שהקציפו את הש"י, אך יקשה עליו מדברי הרמב"ם שכתב שלא מצינו שקצף הקב"ה עליהם. ונראה יותר לומר שהקציפו את משה, דבמדרש התחילו לומר יודע משה חק הסלע אם הוא מבקש יוציא לנו מים מזו, ובילקוט מפורש עוד יותר שהיו אומרים אין אתם יודעים שבן עמרם רועה של יתרו הי', ורועים פקחים במים, והוא מבקש למשכנו להיכן שיש בו מים, ולומר לנו הרי הוצאתי לכם מים ולטעות אותנו, אילו כן יוציא לנו מן האבן הזו או מזו עיי"ש, וזה הי' שהקציפו את משה, שאחר כל הטורח לנטוע האמונה בקרבם זה מ' שנה, ואחר כל האותות והמופתים עדיין הם עומדים מבחוץ, ובאמת לולא הקצף הי' לו לענות אותם, עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם, אם יצוה להוציא מזה נוציא מזה, ובאמת אם הי' עושה כן היתה מתחדשת האמונה בקרבם, והיו רואין שאין משה עושה כלום אלא מפי השכינה. וי"ל שכ"ז נמשך מחטא ישראל, כידוע שהמון פוגעים את המנהיג במחשבתם, וכבר דברנו מזה, אך משה הי' תמיד דבק בשכינה, לא היו יכולין לפגום אותו במחשבתם, אבל מחמת שהקציפיהו, שוב פגמוהו במחשבתם, ולא עלה על דעתו לענות להם ככה, אלא הסכים להוציא מסלע אחר שחשב שבוה יתקדש שם שמים יותר. וי"ל נמי וירע למשה בעבורם דלאו על העונש קאי אלא שהכניסו בו הפגם שהוא בחי' הרע, כענין שפי' הזוה"ק (ח"א ר"ח): במאמר משה למה הרעות לעם הזה, ומאמר אליהו הרעות להמית את בנה עיי"ש, ובשביל זה בא לכלל טעות.

ואני חושב שיצאתי ידי חובתי בזה, וכשתעיין בכל המקומות, תראה שכתבו כאן יותר מלשון זה שכתב רבינו 'שגה', רק גם מה שגרם פגם וקילקול עיי", ונחשב לו כחטא, ואין אתנו להבין דברי חכמים לעומקם, אבל עכ"פ תורה הוא ולימוד הוא לדורות כמ"ש רבינו בזה על עצמו, שיש סכנה בדבר.

סימן י"ט: הוא השליט והמשביר

שואל: ראיתי באיזה ספר מיוסד על ליקוטי מוהר"ן, שכתב על שער הספר, כי הרה"ק מוה"ר נחמן וכו', הוא השליט הוא המשביר לכל ישראל ולכל העולמות, היכן מצינו לשון זה על צדיק שהוא כבר בעולם העליון, שהוא השליט והוא המשביר, כי בפשטות זה נאמר על הצדיק יסוד עולם שהוא חי בעוה"ז, ומעמיד ומקיים את העולם והשפעותיו בזכותו, אבל איה מצינו שכשהצדיק נסתלק ועולה למעלה הוא ג"כ משפיע כאן למטה.

משיב: הנה הנוסח הזה כתב מוה"ר אפרים בן ר' נפתלי על שער ספרו לקוטי אבן.

וכן נכתב נוסח כזה במכתב מרבי געצי מאומן בנחלי אמונה מכתב כ'.

והנה במה שהקשית לומר לא מצינו בשום מקום, זה אינו אמת, כיון שדבר זה מפורש יוצא בחז"ל מדרשי ובזוה"ק שהצדיק עומד ומשפיע אף לאחר הסתלקותו והוא המשביר ועמוד ההשפעה לכל ישראל.

והעיקר, כי באמת מה שאמרת כי לא מצינו בשום מקום, זה אינו, כי ממש בתחלת הזוהר הקדוש (ח"א ד.) מצינו לשון כזה, שאמר רבי חייא על רבו הקדוש רשב"י, אחר שכבר נסתלק מן העולם, וז"ל שם אשתטח רבי חייא בארעא ונשק לעפרא, ובכה ואמר עפרא עפרא כמה את קשי קדל, כמה את בחציפו, דכל מחמדי עינא יתבלון בך, כל עמודי נהורין דעלמא תיכול ותידוק, כמה את חציפא, בוצינא קדישא דהוה נהיר עלמא, שליטא רברבא, ממנא דזכותיה, מקיים עלמא, אתבלי בך, רבי שמעון נהירו דבוצינא, נהירו דעלמין, אנת בלי בעפרא, ואנת קיים ונהג עלמא ע"כ,

הכל, אבל אחר כך בכל פעם לא שקטה דעתי מגודל הצער, וזה הצער בלבד אותי הרבה הרבה מאד, בכל היסורים והרפתקאות שעברו עלי בכל הימים האלה, מה אומר מה אדבר אם החיית את נפשי מאד כאשר מצאתי מכתבך באומאן, הטבת לעשות בעזרת השם יתברך, ימלא פי תהלת ה' אשר עד כה עזרנו. גם פה קבלתי מכתבך אתמול, וגם היום על ידי השליח.

ולחשיבך עליהם אין פנאי, גם בקרוב תהיה אי"ה בביתי ונדבר פנים אל פנים את כל אשר ישים ה' בפינו. ועתה חזק ואמץ ושמח נפשך בכל עוז כי ה' אתנו אל תירא, ותהלה לאל הבאתי ספר תורה כשירה ומוגהה מאד, אשר אין שכיח דוגמתה במאה פרסאות, והכתב נפלא.

גם הבאתי כתר תורה עם שאר כלי קודש נפלאים [עיין לעיל מכתב ק"ל שהבאנו מספר ימי מוהרנ"ת ולא קבלנו שם רק "כלי הקודש של כסף" והביאו מוהרנ"ת להביאמ"ד החדש באומין]. גם ש"ס, ועין יעקב, והכל בישועת ה' ונפלאותיו הנוראים, זה עני קרא וה' שומע, עד הנה עזרנו רחמיו וכו' ואל תטשינו לנצח, אלו פינו מלא שירה וכו' אין אנו מספיקים להודות וכו' וכו'.

דברי אביך המצפה לראותך בשמחה, ולברך ברכת שהחינו כפה מלא בעזרת השם יתברך [אפשר הכוונה לברך שהחינו על בנין בית המדרש החדש באומאן, וכמבואר בפוסקים מזה, או אפשר שהיה לו נס לר' יצחק ועל זה רצה מוהרנ"ת לברך שהחינו, או הכוונה להרין המבואר בשו"ע א"ח סי' רכ"ה סי' הרואה את חברו לאחר שלשים יום אומר שהחינו וכו' והוא שחביב עליו הרבה ושחמ בראייתו].

נתן מברסלב

ותפרום בשלום ידידי הותיק האברך פרי קודש הלולים מו"ה נחמן נ"י, ותמסור לו ב' המכתבים המוכרכים פה מא"ז [?] ומאחותיו [הרבנית מרת סטירנא סאט"א ע"ה] ת"י, ורצונם מאד שיהיה פה לדבר עמו פנים אל פנים, וה' יחזק לבבו לילך בדרך האמת בדרכי אבותיו הקדושים כראוי לו, ולא נבוש בו ולא יבוש בנו.

דברי אוהבו באמת לנצח

נתן הנ"ל

ושלום רב לכל אנ"ש באהבה רבה ורחימתן עזיזא, חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים לה', חזקו מאד בתורה ותפלה ותחנונים בכל יום, כי חוץ מזה הכל הבל, זכרו מאד הבל העולם, הבל הבליים אין בו ממש, ואם כי הכל יודעים זאת, אף על פי כן צריכין לחזור זאת בכל יום ויום, ולחטוף בכל יום כל מה שנוכל, אולי אולי נוכל להציל עצמינו משטף מים רבים ממצולות ים של הבלי העולם, ועל כל פנים הרצון דקדושה בעצמו גם כן טוב ויקר מאד, והיגיעה להציל את עצמו אפילו אם אינו זוכה כראוי גם כן הוא טוב ויקר מאד [עיין שיחות הר"ן סי' י"ב], ושום יגיעה ותשוקה ורצון טוב אינו נאבד לעולם ולנצח נצחים, וסוף כל סוף יתקבצו כל היגיעות והתשוקות טובות, ויוציאו את האדם מבאר שחת מטיט ה' לזכור, לחזות בנועם ה' וכו'.

כוונת ההערות והצייונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעז"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתנו למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בהעט סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימפל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

או להפעקס: 845.781.6701

להודיע על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

ההתחזקות בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו. ובענין ההתחזקות בשמחה. ותכתוב לי תיכף אם קבלת האגרת הזאת. והשם יתברך ישמח נפשינו בישועתו תמיד.

דברי אביך

נתן מברסלב

גם מאלו תבין לכתוב גם כן איזה דיבורים לר' חיים נחום כי יהיה לו לנחת.

האגרת הזו הכנתי לשלחו על ידי ר' יוסף ב"ר שמעריל חתן הרב שהוא פה כעת. ונתעכב ולא נסע כלל, גם השליח לא היה אתמול כלל, בתוך כך הגיע אגרת מקרימינטשוק שאני מוכרח לנסוע לשם בלי תירוץ [עיין לעיל מכתב ק"ל, הנסיעה הזאת מוכר ג"כ בספר ימי מוהרנ"ת (ח"א אות ק"ו) שכתב שם: באותה השנה שנת תקצ"ד נפטר ר' אייזיק ז"ל בקרימינטשוק בימי חנוכה, והניח צוואה, וצוה לתת לאנ"ש בפרט על הבית המדרש, סך רב, נסעתי לקרימינטשוק עבור זה עם הרב דפה [הרה"צ רבי אהרן הרב דק"ק ברסלב, מגדולי תלמידי רבינו ז"ל, וחבר למוהרנ"ת]. ויש בזה הרבה לספר. ולא קיימו הצוואה ולא קבלנו שם רק כלי הקודש של כסף וסך מועט] ואני מוכן לנסוע אם ירצה ה' בשבוע הבאה עלינו לטובה סמוך לפרשת בא לפנינו או לאחריו, כי יש לי עיכוב מחמת הבילעט [באותן הימים היה צריכין רשות מיוחד מהמשלה בשעה שנסעו ממקום ממקום, או שנסתרו בעיר אחרת], והשם יתברך יוליכני לשלום וכו'.

והנה האגרת לר' חיים נחום כבר נסכם בדעתי לשלחו מחר על ידי הפאסט דפה, אך מאת ה' היתה שהגיע לי עתה האגרת ממך והיה לי לנחת, כי זה כמה ימים שלא קבלתי מכתבך, ואמרתי לבלי למנוע הטוב מאתך ואני שולח לך האגרת אליו, אך באופן שתשלחו תיכף ומיד ביום מחר אי"ה, ולא תעכבו בשביל להעתיקו, רק תקראוהו היטב, ותהלה לאל כבר יש לך כמה אגרות יפים, רק אם לא יהיה שום עיכוב כלל מחמת ההצטקה הרשות בידך, כי מאלו תבין שהאגרת נחוץ מאד כדי שייגע אליו באופן שיוכל להודרו לבא לאומן להתראות פנים אתי, וה' הטוב יעשה ויגמור כרצונו וכרצון יריאיו ז"ל. ומחמת ריבוי טרדות אי אפשר להאריך כלל.

דברי אביך

נתן מברסלב

סימן קל"ב

ברוך השם, אור ליום ה' שמיני, תקצ"ד לפ"ק

שלום לאהובי בני חביבי הרבני וכו', מו"ה יצחק נ"י.

מה אומר לך בני חביבי, ממש כלתה נפשי מגודל הצער שהיה לי כל ימי היותי בדרך, מחמת שלא היה לי שום אגרת מאתך, ולא יכולתי להעביר מדעתי כי אם בעת עוסקי באיזה עבודה שהוכרחתי עצמי להעביר מדעתי

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן !

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א

עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר'ן הסבר, לויט די

מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות

חזקו ואמנו אחיו ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם

בכל פעם עצות להציל נפשוכם (על"ת מכתב שי"ג)